

Historien om en Moder.

Der sad en Moder hos sit lille Barn, hun var saa bedrøvet, saa bange for, at det skulde dø. Det var saa blegt, de smaa Øjne havde lukket sig, det trak saa sagte Vejret, og imellem med et dybt Drag, ligesom om det sukkede; og Moderen saa endnu mere sorrigfuld paa den lille Sjæl.

Da bankede det paa Døren, og der kom en fattig, gammel Mand, svøbt ligesom i et stort Hestedækken, for det varmer, og det trængte han til, det var jo kold Vinter; alting udenfor laa med Is og Sne, og Vinden blæste, saa at det skar i Ansigtet.

Og da den gamle Mand rystede af Kulde, og det lille Barn sov et Øjeblik, gik Moderen hen og satte Øl i en lille Potte ind i Kakkelovnen, at det kunde varmes til ham; og den gamle Mand sad og vuggede, og Moderen satte sig paa Stolen tæt ved ham, saa paa sit syge Barn, der trak Vejret saa dybt, og løftede den lille Haand.

»Tror du ikke nok, at jeg beholder ham?« sagde hun, »Vor Herre vil ikke tage ham fra mig!«

Og den gamle Mand, det var Døden selv, han nikkede saa underligt, det kunde lige saa godt betyde Ja, som Nej. Og Moderen saa ned i sit Skød, og Taarerne løb hende over Kinderne; — hendes Hoved blev saa tungt, i tre Nætter og Dage havde hun ikke lukket sine Øjne, og nu sov hun, men kun et Øjeblik, saa foer hun op og rystede af Kulde; »Hvad er det!« sagde hun og saa til alle Sider; men den gamle Mand var borte, og hendes lille Barn var borte, han havde taget det med sig; og henne i Krogen snurrede og snurrede det gamle Ur, det store Blylod løb lige ned til Gulvet, bum! og saa stod ogsaa Uret stille.

Men den stakkels Moder løb ud af Huset og raabte paa sit Barn.

Derude, midt i Sneen, sad en Kone i lange, sorte Klæder, og hun sagde: »Døden har været inde i din Stue, jeg saa, han skyndte sig bort med dit lille Barn; han gaar stærkere til end Vinden, han bringer aldrig tilbage, hvad han tog!«

»Sig mig blot, hvad Vej han gik!« sagde Moderen, »sig mig Vejen, og jeg skal finde ham!«

»Jeg veed den!« sagde Konen i de sorte Klæder, »men før jeg siger den, maa du først synge for mig alle de Viser, du har sunget for dit Barn; jeg holder af dem, jeg har hørt dem før, jeg er Natten, jeg saa dine Taarer, medens du sang dem.«

»Jeg vil synge dem alle, alle!« sagde Moderen, »men stands mig ikke, at jeg kan naa ham, at jeg kan finde mit Barn!«

Men Natten sad stum og stille, da vred Moderen sine Hænder, sang og græd, og der var mange Viser, men endnu flere Taarer; og saa sagde Natten: »Gaa til højre, ind i den mørke Granskov, der saa jeg Døden tage Vej med dit lille Barn.«

Dybt inde i Skoven krydsede Vejene sig, og hun vidste ikke længer, hvor hun skulde gaa; da stod der en Tornebusk, der var hverken Blad eller Blomst paa den, det var jo ogsaa i den kolde Vintertid, og der hang Isslag paa Grenene.

»Har du ikke set Døden gaa forbi med mit lille Barn?«

»Jo!« sagde Tornebusken, »men jeg siger dig ikke, hvilken Vej han tog, uden at du først vil varme mig op ved dit Hjerte; jeg fryser ihjel, jeg bliver til bare Is.«

Og hun trykkede Tornebusken til sit Bryst, saa fast, for at den ret kunde opvarmes, og Tornene gik lige ind i hendes Kød, og hendes Blod flød i store Draaber, men Tornebusken skød friske grønne Blade, og der kom Blomster paa i den kolde Vinternat, saa varmt var der ved en bedrøvet Moders Hjerte; og Tornebusken sagde hende Vejen, som hun skulde gaa.

Da kom hun til en stor Sø, hvor der hverken var Skib eller Baad. Søen var ikke frossen nok til, at den kunde bære hende, og heller ikke aaben og lav nok til, at hun kunde vade igennem, og over den maatte hun, vilde hun finde sit Barn; saa lagde hun sig ned for at drikke Søen ud, og det var jo umuligt for et Menneske; men den bedrøvede Moder tænkte, at der dog kunde ske et Mirakel. —

»Nej, det gaar aldrig!« sagde Søen, »lad os to hellere se at blive enige! jeg holder af at samle paa Perler, og dine Øjne ere de to klareste, jeg har set; vil du græde dem ud til mig, saa skal jeg bære dig over til det store Drivhus, hvor Døden bor og passer Blomster og Træer; hver af dem er et Menneskeliv!«

»Oh, hvad giver jeg ikke for at komme til mit Barn!« sagde den forgrædte Moder, og hun græd endnu mere, og hendes Øjne sank ned paa Havsens Bund og bleve to kostbare Perler, men Søen løftede hende, som om hun sad i en Gynge, og hun fløj i en Svingning til Kysten paa den anden Side, hvor der stod et milebredt, underligt Hus; man vidste ikke, om det var et Bjerg med Skov og Huler, eller om det var tømret op, men den stakkels Moder kunde ikke se det, hun havde jo grædt sine Øjne ud.

»Hvor skal jeg finde Døden, som gik med mit lille Barn?« sagde hun.

»Her er han ikke kommen endnu!« sagde den gamle Gravkone, som gik og skulde passe paa Dødens store Drivhus. »Hvor har du kunnet finde herhen, og hvem har hjulpet dig?«

»Vor Herre har hjulpet mig!« sagde hun, »han er barmhjertig, og det vil du ogsaa være! hvor skal jeg finde mit lille Barn?«

»Ja, jeg kender det ikke,« sagde Konen, »og du kan ikke se! — Mange Blomster og Træer ere visnede i Nat, Døden vil snart komme og plante dem om! Du veed vel, at hvert Menneske har sit Livstræ eller sin Blomst, saaledes som nu enhver er indrettet; de se ud som andre Vækster, men de har Hjerteslag; Barnehjerte kan ogsaa banke! gaa efter det, maaske kan du kende dit Barns; men hvad giver du mig for at sige dig, hvad du mere skal gøre?«

»Jeg har ikke noget at give,« sagde den bedrøvede Moder, »men jeg vil gaa for dig til Verdens Ende.«

»Ja, der har jeg ikke noget at gøre,« sagde Konen, »men du kan give mig dit lange, sorte Haar, du veed nok selv, det er kønt, og det kan jeg lide! Du skal faa mit hvide igen, det er altid noget!«

»Forlanger du ikke andet,« sagde hun, »det giver jeg dig med Glæde!« Og hun gav hende sit smukke sorte Haar og fik den gamles snehvide igen.

Og saa gik de ind i Dødens store Drivhus, hvor Blomster og Træer vokste underligt imellem hverandre. Der stod fine Hyacinter under Glasklokker, og der stod store, bomstærke Pæoner; der vokste Vandplanter, nogle faa friske, andre halv syge, Vandsnogene lagde sig paa dem, og sorte Krebs klemte dem om Stilken. Der stod dejlige Palmetræer, Ege og Plataner, der stod Persille og blomstrende Timian; hvert Træ og hver Blomst havde sit Navn, de vare hver et Menneskeliv, Mennesket levede endnu, en i Kina, en i Grønland, rundt omkring i Verden. Der var store Træer i smaa Potter, saa at de stod saa forkuede og vare færdige ved at sprænge Potten, der var ogsaa mange Steder en lille, kedelig Blomst i fed Jord med Mos rundt om og dægget og plejet. Men den bedrøvede Moder bøjede sig over alle de mindste Planter og hørte inden i dem, hvor Menneskehjertet bankede, og imellem Millioner kendte hun sit Barns.

»Det er det!« raabte hun og strakte Haanden ud over en lille blaa Krokus, som hang ganske syg til den ene Side.

»Rør ikke ved Blomsten!« sagde den gamle Kone, »men stil dig her, og naar saa Døden kommer, jeg venter ham, før jeg veed det, lad ham da ikke rykke Planten op, og tru du med, at du vil gøre det med de andre Blomster, saa bliver han bange; han skal svare Vor Herre til dem, ingen tør rykkes op, før han giver Lov.«

Med eet susede det iskoldt igennem Rummet, og den blinde Moder kunde mærke, at det var Døden, der kom.

»Hvor har du kunnet finde Vej herhen?« spurgte han, »hvor kunde du komme hurtigere end jeg?«

»Jeg er en Moder!« sagde hun.

Og Døden strakte sin lange Haand hen imod den lille, fine Blomst, men hun holdt sine Hænder fast om den, saa tæt og dog bange for, at hun skulde røre ved et af Bladene. Da blæste Døden paa hendes Hænder, og hun følte, at det var koldere end den kolde Vind, og hendes Hænder faldt matte ned.

»Du kan dog ikke gøre noget imod mig!« sagde Døden.

»Men det kan Vor Herre!« sagde hun.

»Jeg gør kun, hvad han vil!« sagde Døden. »Jeg er hans Urtegaardsmand! jeg tager alle hans Blomster og Træer og planter dem ud i den store Paradisets Have i det ubekendte Land, men hvorledes de der gro, og hvorledes der er, tør jeg ikke sige dig!«

»Giv mig mit Barn tilbage!« sagde Moderen og græd og bad; med eet greb hun med hver Haand om to smukke Blomster tæt ved og raabte til Døden: »Jeg river alle dine Blomster af, for jeg er i Fortvivlelse!«

»Rør dem ikke!« sagde Døden. »Du siger, at du er ulykkelig, og nu vil du gøre en anden Moder lige saa ulykkelig —!«

»En anden Moder!« sagde den stakkels Kone og slap straks begge Blomsterne.

»Der har du dine Øjne!« sagde Døden, »jeg har fisket dem op af Søen, de skinnede saa stærkt; jeg vidste ikke, at det var dine; tag dem igen, de ere endnu klarere end før, se

saa ned i den dybe Brønd tæt ved, jeg skal nævne Navnene paa de to Blomster, du vilde rive op, og du ser deres hele Fremtid, deres hele Menneskeliv, ser, hvad du vilde forstyrre og ødelægge.«

Og hun saa ned i Brønden; og det var en Lyksalighed at se, hvor den ene blev en Velsignelse for Verden, se, hvor megen Lykke og Glæde der udfoldede sig rundt om. Og hun

saa den andens Liv, og det var Sorg og Nød, Rædsel og Elendighed.

»Begge Dele er Guds Villie!« sagde Døden.

»Hvilken af dem er Ulykkens Blomst, og hvilken er Velsignelsens?« spurgte hun.

»Det siger jeg dig ikke,« sagde Døden, »men det skal du vide af mig, at den ene Blomst var dit eget Barns, det var dit Barns Skæbne, du saa, dit eget Barns Fremtid.«

Da skreg Moderen af Skræk: »Hvilket af dem var mit Barn! sig mig det! frels den uskyldige! frels mit Barn fra al den Elendighed! bær det heller bort! bær det ind i Guds

Rige! glem mine Taarer, glem mine Bønner og alt hvad jeg har sagt og gjort!«

»Jeg forstaar dig ikke!« sagde Døden. »Vil du have dit Barn tilbage, eller skal jeg gaa med det derind, hvor du ikke veed?« —

Da vred Moderen sine Hænder, faldt paa sine Knæ og bad til Vor Herre: »Hør mig ikke, hvor jeg beder imod din Villie, som er den bedste! hør mig ikke! hør mig ikke!«

Og hun bøjede sit Hoved ned i sit Skød.

Og Døden gik med hendes Barn ind i det ubekendte Land.